

Izhajajoč iz ustavno zagotovljene svobode znanstvenega in umetniškega ustvarjanja, iz avtonomije univerze, njenega poslanstva in vrednot sprejema senat Univerze v Ljubljani naslednji

Etični kodeks Univerze v Ljubljani

Preambula

Ta kodeks opredeljuje minimalne etične standarde študentov, učiteljev in ostalih zaposlenih na Univerzi v Ljubljani, ki si kot javni zavod prizadeva za prijazne odnose v družbi, napredek in blaginjo celotne družbene skupnosti.

Namen kodeksa je graditi in ohranjati visoke poklicne in etične standarde članov univerzitetne skupnosti ter s tem krepiti pripadnost Univerzi, preglednost in družbeno odgovornost njenega delovanja, svobodo raziskovanja, poučevanja in učenja ter družbeni ugled Univerze.

I. Splošno

1. člen

Osnovno vodilo pri delu učiteljev, raziskovalcev in študentov univerze, s katerim uresničujejo svojo pripadnost Univerzi, je prizadevanje za udejanjanje in ohranjanje njenih temeljnih vrednot.

2. člen

Temeljne vrednote univerze so: znanstvena in pedagoška odličnost ter poštenost, avtonomija, svoboda znanstvenega in raziskovalnega dela, spoštovanje človekovega dostojanstva, humanizem, socialna pravičnost, enakopravnost in resnica. Učitelji, raziskovalci in študentje si pri uresničevanju teh vrednot prizadevajo za dostojanstvo, odgovoren odnos do dela, kritičnost, strpnost in odprtost za nove ideje.

3. člen

Učitelji, raziskovalci in študentje izražajo svojo pripadnost poslanstvu univerze s polnim in doslednim izvrševanjem svojih pedagoških in raziskovalnih obveznosti, odgovornim sodelovanjem v univerzitetnih organih in ravnanjem v skladu s temeljnimi vrednotami univerze zunaj univerzitetnega okolja.

4. člen

Dostojanstvo univerzitetnega učitelja in raziskovalca se izraža predvsem s strokovno odličnostjo in etičnostjo ravnanj.

5. člen

Odgovoren odnos do dela se kaže v polnem in rednem izpolnjevanju delovnih obveznosti, kot tudi iniciativnosti in pripravljenosti prevzeti druge naloge, ko je to potrebno. Pri učiteljih in raziskovalcih se odgovoren odnos do dela kaže tudi v zavezanosti raziskovalnemu delu ter sprotnemu spremljanju in nadgrajevanju znanstvenih dosežkov na svojem področju tudi takrat, ko to nima neposrednih učinkov na poklicno napredovanje ali dohodek.

6. člen

Temeljni cilj pri delu učitelja, raziskovalca in študenta je intelektualna neodvisnost, ki ohranja kritičen odnos do pojavov v socialnem okolju in na področju znanstvenega ali strokovnega delovanja. Kritičnost zavezuje h konstruktivnemu odnosu in zavračanju sleherne apriornosti.

7. člen

Odprtost za nove ideje je temelj ustvarjalnosti in ena od pglavitnih pedagoških in raziskovalnih vrlin. Kritičnost in odgovornost pri sprejemanju novih idej ohranjata visoko raven kakovosti in preprečujeta poenostavljanja ter skrajnosti.

8. člen

Strpnost učitelja, raziskovalca in študenta pomeni kritično dopuščanje drugačnega. Odgovorno zavzemanje za vrednote zagotavlja, da se strpnost ne spremeni v brezbržnost in nedejavnost.

9. člen

Pripadnost univerzi se kaže v celovitem prizadevanju za ohranjanje in dviganje njenega ugleda ter vrednot z delom na pedagoškem, raziskovalnem ter umetniškem področju, kot tudi pri nastopanju zunaj univerze.

II. Pedagoško delo

10. člen

Akademsko svoboda

Akademsko svoboda je pravica in temeljna odgovornost učiteljev in študentov. Učitelji uresničujejo akademsko svobodo s svojim pedagoškim, raziskovalnim in ustvarjalnim delom, ki ga podrejajo splošno sprejetim etičnim vrednotam in vrednotam univerze. Posredovanje znanja izhaja iz znanstvenih spoznanj in temeljnega izkustva.

11. člen

Učitelji in študentje tvorijo nedeljivo skupnost, v kateri učitelji s svojo dostopnostjo in predanostjo pedagoškemu delu omogočajo nemoteno izobraževanje študentom, študentje pa s svojim vestnim in odgovornim delom prispevajo svoj delež k normalnemu teku in nenehnemu izpopolnjevanju pedagoškega procesa.

12. člen

Cilj pedagoškega dela je posredovanje znanja ter spodbujanje k ustvarjalnemu, kritičnemu in odgovornemu razmišljanju.

13. člen

Akademsko svoboda študentov pomeni akademsko avtonomnost, ki študente zavezuje k odgovornemu in samoiniciativnemu izpolnjevanju postavljenih študijskih ciljev ter odgovornemu delovanju v skladu z etičnim kodeksom ter splošno sprejetimi vrednotami.

III. Znanstveno in raziskovalno delo

14. člen

Znanstvena poštenost

Znanstveno in raziskovalno delo temelji na svobodi znanstvenega ustvarjanja, akademski svobodi, osebni pokončnosti in znanstveni poštenosti.

15. člen

Znanstvena poštenost je dosledno spoštovanje avtorstva in korektno priznavanje in navajanje tujih znanstvenih dosežkov, kot tudi dosledna uporaba korektnih znanstvenih metod, pošteno in strokovno neoporečno interpretiranje rezultatov znanstvenega dela ter objektivno preverjanje znanstvenih hipotez.

16. člen

Raziskovalno delo

Raziskovalci na Univerzi v Ljubljani pri svojem delu poleg veljavnih predpisov upoštevajo tudi vsa mednarodno uveljavljena etična pravila in standarde, ki veljajo za posamezno področje raziskovanja. To še posebej velja za biomedicinske raziskave, v katere so vključeni ljudje in materiali človeškega izvora, pa tudi za druge raziskave, v katere so vključeni ljudje in katerih rezultati lahko vplivajo na položaj in ugled posameznika.

IV. Udejstvovanje in nastopanje učiteljev, drugih delavcev univerze in študentov zunaj univerzitetnega okolja

17. člen

Učitelji, drugi delavci univerze ter študentje udeležujejo vrednote univerze in etična pravila ravnanja, ki so zapisana v tem kodeksu, tudi pri svojem nastopanju in ravnanju zunaj univerze in v javnosti.

Kot zasebniki se lahko svobodno vključujejo v dejavnosti političnih strank, poklicnih in interesnih združenj, verskih skupnosti in drugih oblik civilne družbe ter v lastnem imenu javno izražajo svoja mnenja. Pri nastopanju upoštevajo morebitno nasprotje interesov, tako da njihova dejavnost ne ogroža dela na univerzi.

Učitelji, raziskovalci in sodelavci, ki kot strokovnjaki in v skladu z akademskimi standardi analizirajo politično dogajanje v družbi, lahko svoja dognanja predstavljajo javno in v okviru pedagoškega procesa.

18. člen

Zaposleni na univerzi in študenti, ki so voljeni oziroma imenovani predstavniki politične stranke ne morejo biti izvoljeni oz. imenovani na vodilna delovna mesta na univerzi oz. članici, t.j. za rektorja, prorektorja, dekana, prodekana ali predstojnika oddelka oziroma katedre in tudi ne morejo biti člani univerzitetnega senata ali upravnega odbora Univerze.

Politično oz. drugo agitiranje v prostorih ali na območju univerze, uporaba pedagoškega procesa in univerzitetnih sredstev za politične oz. druge neakademske namene pomenijo kršitev tega kodeksa.

V. Delo zunaj univerze

19. člen

Učitelj in raziskovalec ne more opravljati dela zunaj univerze, če bi to oviralo nemoteno izvajanje njegovega pedagoškega ali raziskovalnega dela.

20. člen

Pri delu zunaj univerze mora učitelj in raziskovalec ostati zvest temeljnim vrednotam univerze in pravilom tega kodeksa, še zlasti znanstveni poštenosti, kritičnosti in dostojanstvu akademskega poklica.

VI. Odnos do premoženja Univerze

21. člen

Učitelji in študentje ter ostali delavci Univerze so dolžni ravnati z delovnimi in finančnimi sredstvi, ki so jim zaupana v uporabo, v skladu z namenom in kot dobri gospodarji. Pri uporabi teh sredstev so si dolžni prizadevati za njihovo optimalno izrabo in za čim večjo korist skupnosti.

Skupnih sredstev ne uporabljajo v zasebno korist.

VII. Opravljanje vodilnih funkcij na Univerzi

22. člen

Učitelji in študentje, ki opravljajo vodilne funkcije na Univerzi, si s svojim ravnanjem prizadevajo biti zgled etičnega ravnanja.

Svoje funkcije opravljajo v duhu akademske tradicije predano in odgovorno, upoštevaje tudi dolgoročne učinke ukrepov, ki jih predlagajo in uvajajo.

Pri odločanju si prizadevajo doseči konsenz in se izogibajo preglasovanja.

VIII. Komisija za etična vprašanja

23. člen

Senat Univerze v Ljubljani lahko imenuje komisijo za etična vprašanja in opredeli njeno sestavo, mandat in naloge.

Dne: 26.5.2009

prof.dr. Andreja Kocijančič
rektorica l.r.